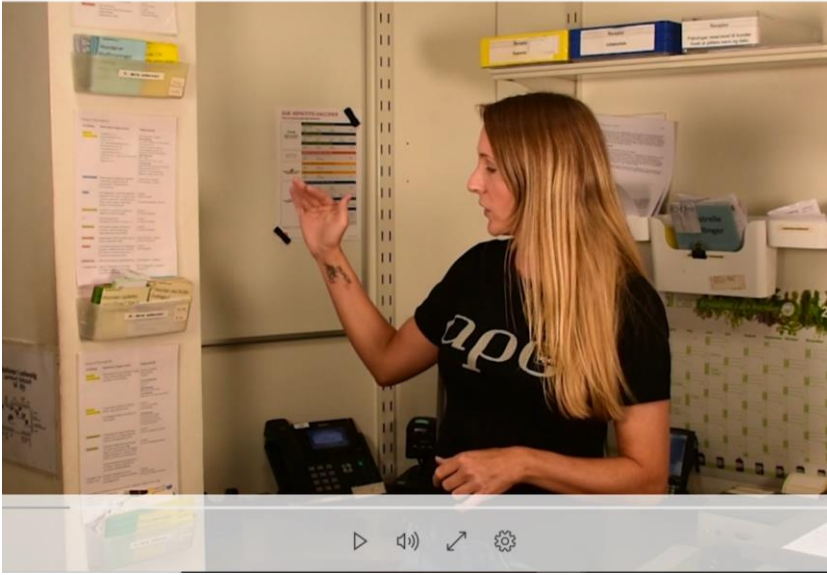

Apotekets læringsmiljø

Udarbejdet af:

Maria Wadt Nygaard, Farmakonom Østerbro Apotek
Thomas Kildahl Josefsen, Farmakonom Østerbro Apotek

Indholdsfortegnelse

Resume.....	3
Projektets baggrund.....	3
Formål samt målgruppe	3
Problemformulering.....	4
Metode.....	4
Projektets forløb.....	4
Udvælgelse af testapoteker	4
Testapotekerne	6
Dataindsamling.....	7
Dataklargøring.....	7
Præsentation af data.....	7
Diskussion af resultater	11
Konklusion	12
Perspektivering/fremtid	12
Bilag 1 Opslag Facebook.....	13
Bilag 2 Sumskema, resultater fra de faglærte testapotek A, B, C, D, E og F	15
Bilag 3 Sumskema, resultater fra farmakonomieleverne testapotek A, B, C, D, E og F.....	16
Bilag 4 Sumskema, resultater fra testapotek A	17
Bilag 5 Sumskema, resultater fra testapotek B	19
Bilag 6 Sumskema, resultater fra testapotek C	21
Bilag 7 Sumskema, resultater fra testapotek D	23
Bilag 8 Sumskema, resultater fra testapotek E.....	25
Bilag 9 Sumskema, resultater fra testapotek F	27

Resume

Et godt læringsmiljø kommer ikke af sig selv. Det kræver engagement, fællesskab og prioritering, samt at der afses tid i hverdagen til fokuseret læring. Dette projekt undersøger, hvorvidt det er muligt at styrke farmakonomelevers læringsmiljø på apoteket, ved hjælp af et læringsredskab. Ansøgerne til projektet giver et ærligt indblik i, hvilke udfordringer de oplever på eget apotek, og der ses en tydelig rød tråd i de udfordringer, som bliver beskrevet.

Der er indsamlet kvantitative data fra 6 testapoteker, og resultaterne viser, at læringsredskabet er med til at styrke læringsmiljøet på apoteket. Motivationen er der, og der er taget hul på nogle barrierer, som på sigt vil styrke læringsmiljøet endnu mere.

Projektets baggrund

Farmakonomelever befinder sig størstedelen af sin uddannelsestid på apoteket. Derfor har apotekerne en stor rolle i elevernes uddannelsesforløb. De skal bidrage til, at der uddannes fagligt stærke og kompetente farmakonomer, som matcher sektorens behov og som er i stand til at løfte fremtidens opgaver. Derfor er det vigtigt, at uddannelsesapotekerne kan tilbyde et godt fagligt uddannelsesmiljø med mulighed for sparring og tid og plads til at lære. Som farmakonomelev står man størstedelen af sin tid i skranken og med tiden mere og mere selvstændigt. Det kræver, at man som elev er selvstændig og tager ansvar for egen læring, men apoteket har også et ansvar. Apoteket skal støtte og styrke eleverne i deres faglige udvikling og sikre, at den enkelte elevs læringsbehov tilgodeses i det daglige.

Når vi tænker tilbage på vores elevtid på to forskellige apoteker, har vi begge haft gode uddannelsesforløb. Men vi har også oplevet hvor stor betydning det har, at man som elever selv er opsøgende, da man ellers nemt kan "forsvinde" i apotekets daglige opgaver. Derudover kan vi begge to nikke genkendende til, at der ved stregkodekontrol ofte blev stillet de samme spørgsmål igen og igen. Nogle af spørgsmålene matchede ikke det faglige niveau, eksempelvis når en førsteårselev stilles spørgsmål om antidepressiva, som først gennemgås på tredje år. Det er naturligvis fint at bevæge sig udenfor pensum, hvis der er tid til at snakke om spørgsmålet, så der opstår læring, men ofte blev svaret blot givet, eller det blev accepteret hvis man sagde, "det har jeg ikke haft undervisning i endnu". Derudover har vi også oplevet kollegaer, der aldrig stillede faglige spørgsmål til eleverne - eller som ikke kunne bekræfte, om det eleven præsenterede, var rigtigt eller forkert.

Det var årsagen til, at Maria i forbindelse med det projekt, som skrives på tredje år i farmakonomuddannelsen, udarbejdede et læringsredskab. *Læringsredskabet består af over 1.000 vendekort med spørgsmål og svar, som omfavner hele pensum og er opdelt efter kursusperioder med tilhørende kursusoversigt.* Det var tydeligt at se, at læringsredskabet påvirket læringsmiljøet positivt samtidigt med, at det blev styrket. Projektet fik et 12 tal til eksamen. Efterfølgende blev der i samarbejde med Pharmakon, optaget en film om læringsredskabet, som blev brugt på Temadag for Uddannelsesansvarlige i efteråret 2019. I tiden efter har vi fået flere henvendelser fra andre apoteker, der ønsker at afprøve læringsredskabet hos dem.

Formål

Formålet med dette projekt er at finde ud af, om læringsredskabet kan være med til at styrke læringsmiljøet på andre apoteker.

Målgruppe

Målgruppen for projektet er uddannelsesapotekerne, og henvender sig særligt til dem, der ønsker at styrke læringsmiljøet og arbejde aktivt med læring i det daglige.

Problemformulering

Hvilken betydning har læringsredskabet for farmakonomielevernes læringsmiljø på apoteket?

Metode

Læringsredskabet afprøves i tre måneder på seks forskellige testapoteker, hvorefter der indsamles data fra apotekerne.

Projektets forløb

Det har været svært at følge den oprindelige tidsplan, hvilket skyldes flere faktorer. Vi startede på projektet i **december** 2019, men tidsplanen skred hurtigt, da det tog os længere tid end forventet at opdatere alle vendekort, få styr på layout og få dem trykt. I **januar** lagde vi et opslag ud på Facebook "Uddannelsesapotek – Farmakonomskolen" *Se bilag 1* og udvalgte herefter seks testapoteker, hvilket var ét apotek mere end først planlagt. I midten af **februar** modtog vi vendekortene, som efterfølgende skulle sorteres, pakkes og sendes afsted. **1. marts** startede apotekerne op på deres tre måneders testperiode. Planen var, at vi ville besøge apotekerne undervejs, men grundet COVID-19 var dette ikke en mulighed. Derfor har vi løbende haft kontakt med testapotekerne via mail og telefon i perioden, hvor apotekerne benyttede læringsredskabet. I **april** begyndte vi at udarbejde spørgeskemaer, som blev sendt afsted i slutningen af **maj**, med svarfrist midt **juni**. Desværre havde vi to testapoteker, hvor spørgeskemaerne aldrig kom tilbage. Vi efterlyste dem ved Postnord uden held. Derfor måtte de udfylde nye spørgeskemaer, hvilket forsinkede processen - og grundet sommerferie havde vi først al data fra apotekerne i slutningen af **juli** måned. De efterfølgende måneder har vi brugt på at skrive projektet færdigt.

Figur 1 Levering af vendekort fra F.E. Bording A/S.

Udvælgelse af testapoteker

For at komme i betragtning til projektet bad vi interesserede apoteker om at beskrive, hvorfor de ville deltage og hvor de ville placere læringsredskabet, således det ville være synligt på apoteket. Der var 20 ansøger til projektet, det var svært at udvælge 6 testapoteker og endnu svære, at skulle vælge nogen fra. Vi har samlet nogle udkast fra ansøgningerne i anonym form, da de giver et godt billede af, hvilke udfordringer uddannelsesapotekerne oplever.

A) Vi blev præsenteret for dit projekt på "temadag for uddannelsesansvarlige" og var straks enige om, at det var en rigtig god måde at træne eleverne. Vi har tre enheder, som skal bemandes og eleverne er kun på hovedapoteket. Det vil sige, at det er blevet sværere som vejledere/uddannelsesansvarlige at sikre elevernes læring. Vore kolleger bliver opfordret til at stille spørgsmål ved stregkodekontrollen, men nogle er lidt "bange" for at stille spørgsmål, da de er usikre på svaret. Derfor vil vi rigtig gerne deltage som testapotek, da vi på denne måde kan højne elevernes faglighed og sikre de i hvert fald bliver stillet 3 gode spørgsmål hver dag. Desuden vil det også sikre mere variation i spørgsmålene, da vi nok for tit stiller lidt de samme spørgsmål.

B) Jeg er 2.årselev på XX Apotek og er meget interesseret i at afprøve læringsredskabet. Mit apotek fik sin første elev i 2017, og vi er nu én elev på hver årgang. Vi synes, at vi er et oplagt apotek at prøve læringsredskabet af på, da vi stadig er ved at finde ud af, hvordan vi skaber et godt læringsmiljø

C) Som de fleste andre, oplever vi det svært, at få alle medarbejdere med på vognen i forhold til elevernes daglige læring. Der er nogle som er rigtig gode til at stille spørgsmål og der er nogen som er knap så gode. Vi prøver at øge indlæringen hos vores elever, ved at gøre personalet opmærksom på hvilke emner de har haft om, alt efter uddannelsesår og efter endt skoleophold. Men det er svært at holde gejsten oppe hos alle. Vi synes derfor det er en oplagt mulighed, at tilmelde os som muligt testapotek hos jer, da dette forhåbentligt ville have en positiv effekt på personalet.

D) Vi arbejder meget med læring i det daglige normalt, hvor eleverne blev stillet spørgsmål omkring de lægemidler de får stregkodekontrolleret, og der er stor opbakning til vores arbejde med eleverne - både fra kolleger og fra ledelse. Grunden til at vi rigtig godt kunne tænke os at arbejde med jeres værktøj, er at vi stadig oplever at en del af det udlærte personale føler sig usikre på at stille spørgsmål til eleverne, fordi de føler at de ikke ved nok, eller ikke kan huske nok detaljer. Jeg tænker derfor at det vil være oplagt at teste om det gør en forskel at der er et værktøj at støtte sig til.

E) Vi er meget interesseret i at blive testapotek på XX Apotek. Vi er et stort apotek på knap 30 ansatte (farmaceuter, farmakonomer og farmakomelever). Vi har lige nu 5 elever fordelt på alle tre årgange. Hos os er elevernes læring i stort fokus. Vi har nogle rigtig dygtige og engagerede elever der rigtig gerne vil træne i det daglige, og heldigvis er vi en masse farmakonomer og farmaceuter der brænder for at træne med eleverne. MEN... Der er desværre en barriere for en del af kollegaerne. Det er et emne vi har haft oppe på personalemøde og barrieren er, at det kan være svært at stille spørgsmålene, når man ikke selv kender svaret eller ved hvilket spørgsmål der skal stilles. Derfor mener vi at dette læringsredskab kan hjælpe os med at nedbryde barrieren. Jeg forestiller mig det kan blive en rigtig god/ sjov daglig vane for os at anvende kortene. Til gavn for både eleven og resten af fagpersonalet.

F) Super aktuelt og relevant læringsredskab du har udviklet Maria - flot arbejde. Det vil vi på XX Apotek rigtig gerne være med til at teste af. Vi har tidligere investeret i fortrykte vendekort, men emnerne passer ikke til elevernes niveau og mange emner er slet ikke deres pensum. Derfor ville det være rigtig dejligt med et redskab, der er bygget op omkring uddannelsen og de emner der berører de enkelte kurser. Vi oplever samme frustration hos kollegaer, som I beskriver i jeres video, at folk ikke ved hvad de skal spørge om og hvis de ikke selv kan svaret, så spørger de slet ikke.

G) Jeg har fået dit projekt om læringsredskabet præsenteret af en kollega, et lyder virkelig spændende. Fantastisk med vendekort til hver enkelt praktikperiode. Vi har gennem et par år arbejdet med, at de faglærte medarbejdere bliver bedre til at stille spørgsmål til eleverne i dagligdagen og især når de skal have skannet. Gennem uddannelsessamtalerne med eleverne har jeg erfaret at mine kollegaer er blevet gode til at stille spørgsmål, men vi kan blive endnu bedre, da spørgsmålene ofte handler om virkning, gruppe, bivirkninger og ikke særlig meget om de humanistiske fag, anatomi, fysiologi og det er svært at spørge lige netop til den læring de har haft i den sidste skoleperiode.

H) Vi er meget interesseret i at være test apotek. Jeg har elever på alle 3 årgange og mangler ideer til hvordan jeg bedst muligt sørger for, samt er opmærksom på selv at de er kommet gennem alt det de skal på alle årgange. Jeg hørte om jeres projekt på en temadag på Pharmakon og blev ret vild med det. Jeg ville gerne selv indføre det her, men havde ikke lige ressourcerne til det. Nu er I kommet med den mulighed, at man kan afprøve det - og det vil jeg VILDT gerne.

I) Vi er meget interesseret i at være et testapotek for jer. Jeg er den ansvarlige for eleverne, samt deres coach og vejleder. Det jeg oftest støder på af forbehold fra mine kollegaer er, at de er meget i tvivl om, hvad de skal spørge om, samt de er bange for, at de ikke selv kan svaret. Og dette er synd, da de rigtig gerne vil hjælpe vores elever i det daglige og stille spørgsmål

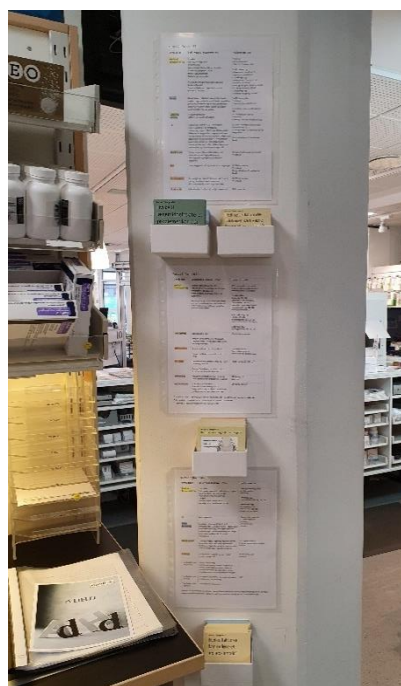
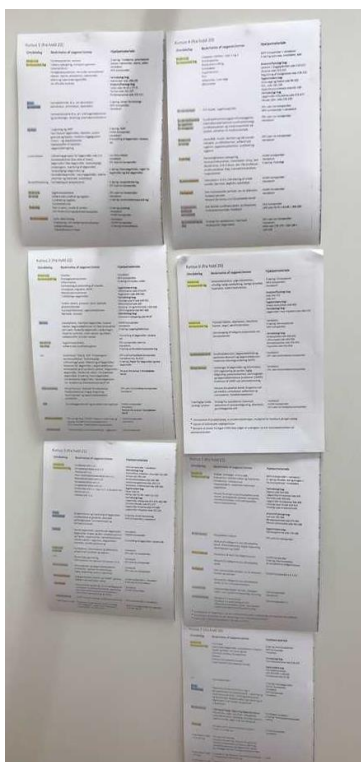
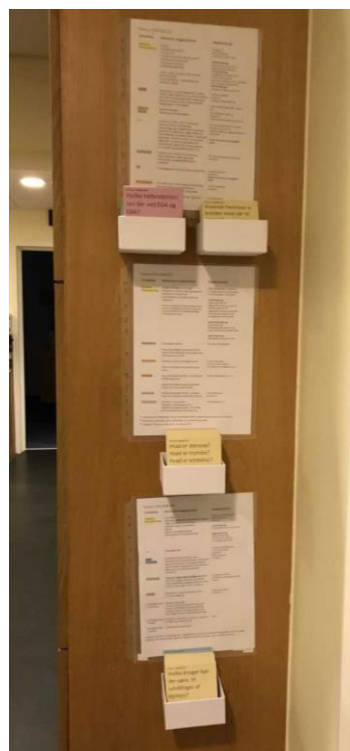
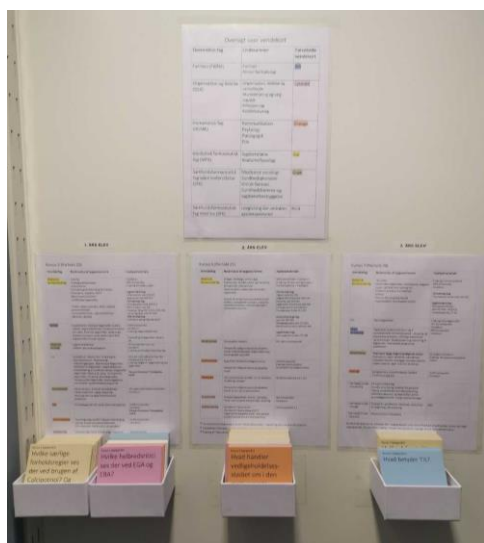
J) Vendekortene er et super godt læringsredskab. Jeg har for nylig selv efterspurgt mine elever om de havde nogle de brugte på skolen. Så gik selv og tænkte på at lave nogle til dem. Det vil styrke dem i deres paratviden. Kortene kan nemt placeres på bagskranken så de vil blive brugt. Jeg håber vi vil blive tilgodeset og kan blive 1 af de 5 testapoteker

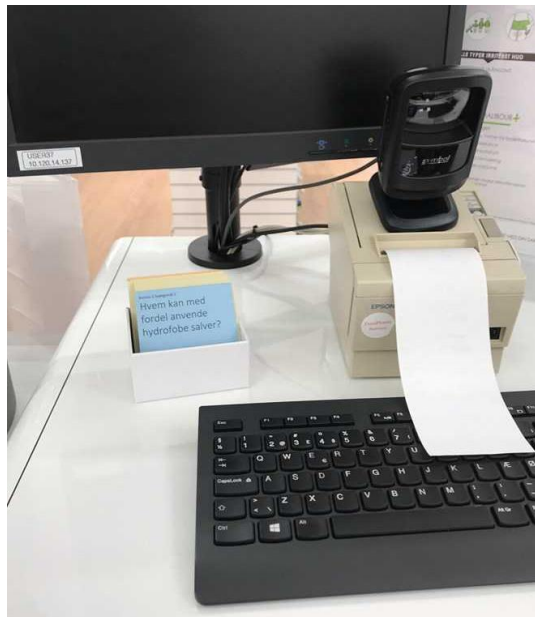
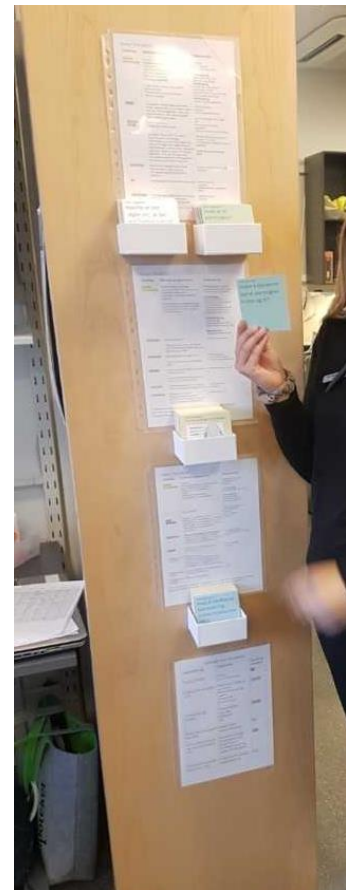
K) Vi vil gerne deltage i projektet, fordi vi vil gerne støtte et godt initiativ, som vi synes absolut skal udbredes til flere apoteker. Systemet i jeres redskab vil hjælpe at synliggøre elevernes fokusområder efter respektive kurser og hjælpe de kollegaer, der ikke er med i uddannelsesteamet til at stille flere forskellige spørgsmål til eleverne.

L) Jeg er lige startet som studievejleder i januar 2020, det er første gang vi har elever, så vi er alle sammen grønne i opgaven og vi kunne måske have stor glæde af dit værktøj.

Testapotekerne

De seks testapoteker har vi valgt at gøre anonyme i denne rapport, derfor kaldes de for testapotek A, B, C, D, E og F. I begyndelsen af testperioden modtog vi billeder fra apotekerne som viste, hvordan de havde placeret læringsredskabet, så det var synligt og nemt kunne bruges i hverdagen.

Dataindsamling

Dataindsamlingen er primært foregået ved hjælp af kvantitative dataindsamlingsmetoder i form af spørgeskema til gruppen af faglærte og til gruppen af farmakonomielever. Begge grupper har haft mulighed for, at skrive uddybende kommentar på spørgeskemaet. Den oprindelige plan var, at vi ville besøge de seks testapoteker og på den måde få den kvalitative vinkel med i projektet, men grundet COVID-19 har dette desværre ikke været en mulighed.

Dataklargøring

For at få et godt overblik over det indsamlede data, er resultaterne samlet i to sumskema pr. apotek. Det vi sige, at der er et sumskema med resultaterne fra faglærte (farmakonomer og farmaceuter), **se bilag 2** og et sumskema med resultaterne fra farmakonomielever, **se bilag 3**. Eventuelle kommentar fra spørgeskemaerne er overført til sumskema. For at se resultaterne fra det enkelte testapotek, **se bilag 4-9**

Præsentation af data

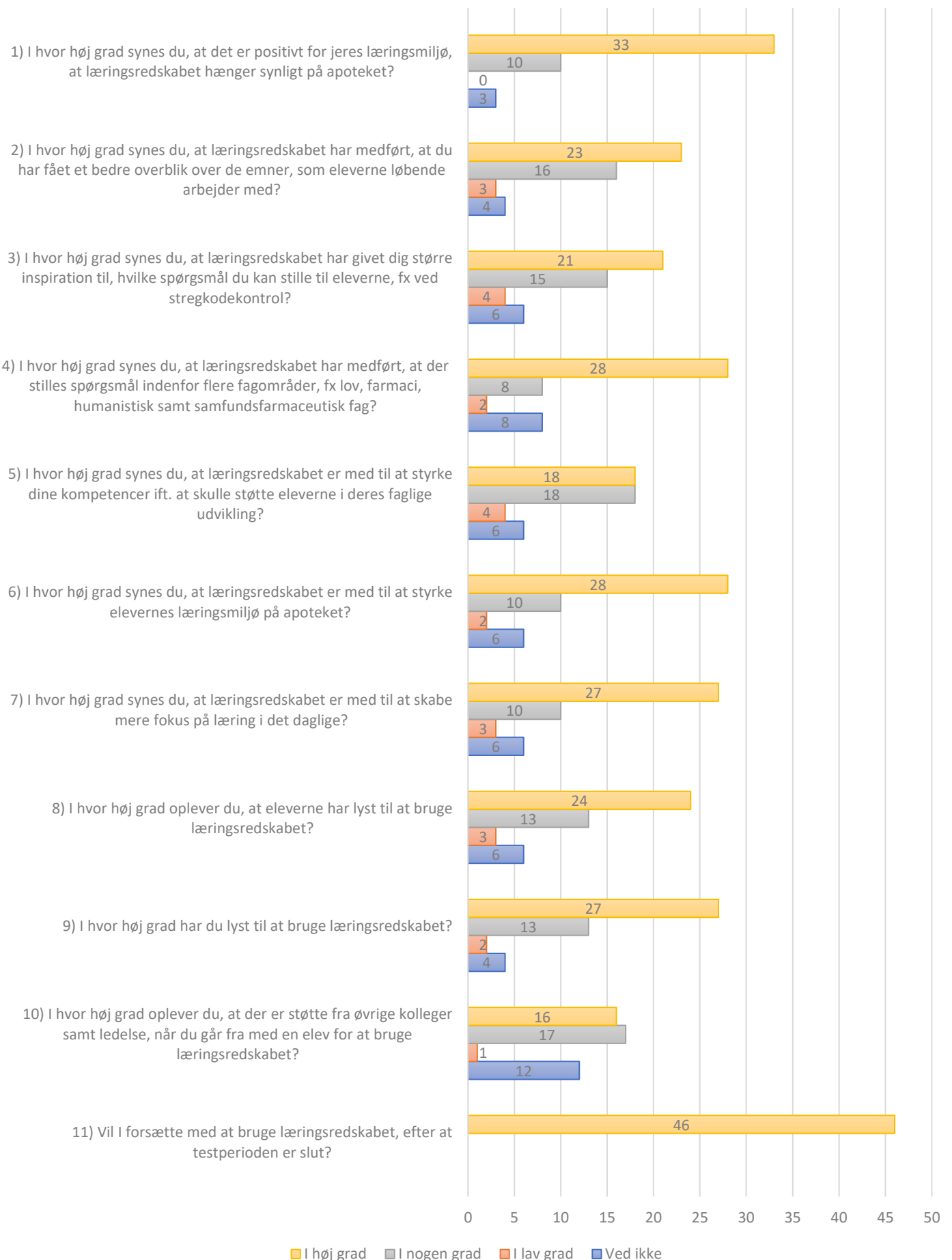
Der er 69 respondenter der har deltaget i dataindsamlingen, som fordeler sig således:

34 farmakonomer, 9 farmaceuter, 3 faglærte der ikke har angivet uddannelse, samt 23 farmakonomielever fordelt på alle tre årsgange.

De samlede resultater er fremvist i 2 grafer.

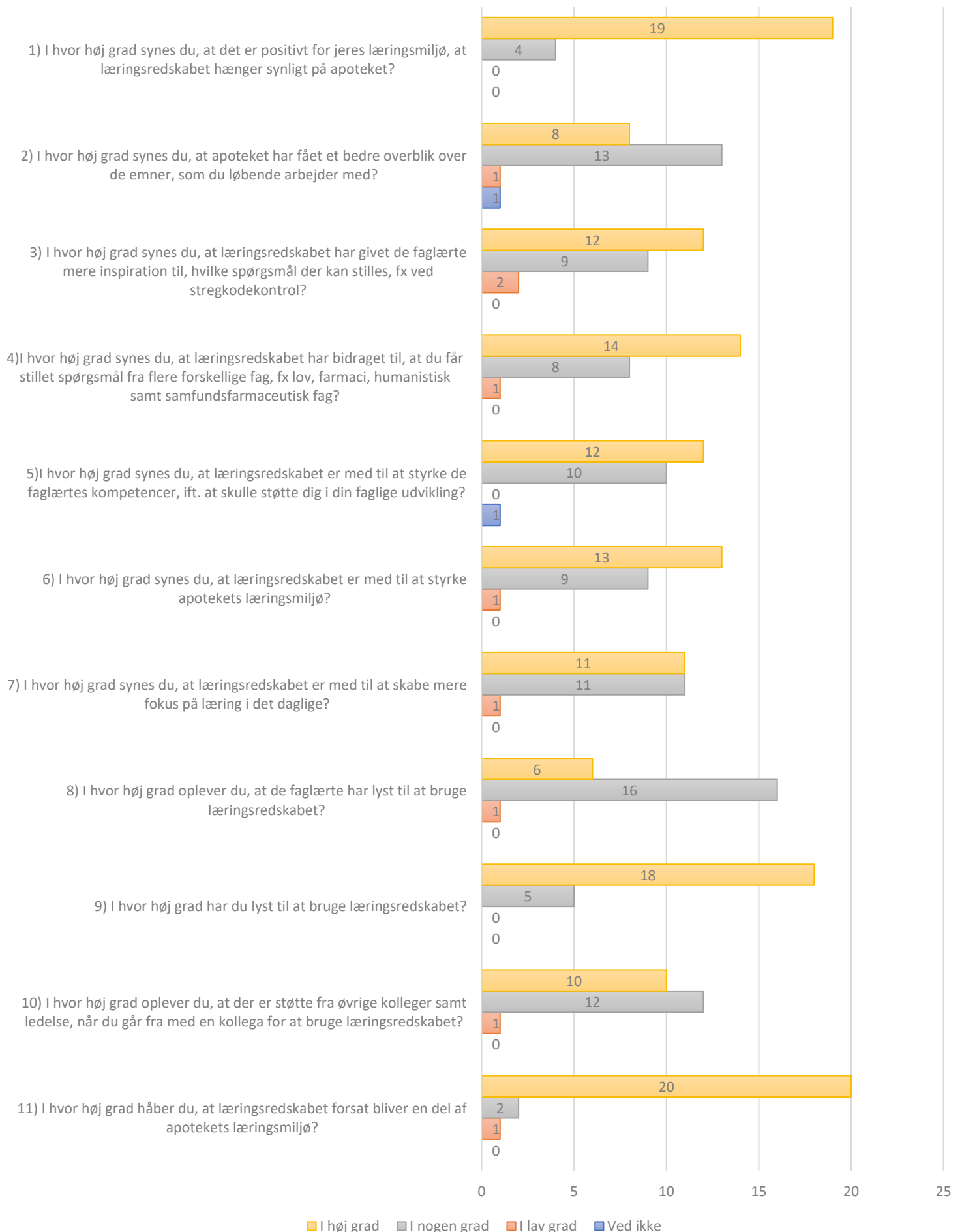
Faglærte

Antal enheder = 46

Farmakonomelever

Antal enheder = 23

I nedenstående afsnit er resultaterne fra de to grafer samlet og gengivet i tekst og procentsats.

I spørgsmål 1 er der 71,74% af **de faglærte**, der har svaret, at det "i høj grad" er positivt for læringsmiljøet, at læringsredskabet hænger synligt på apoteket. 21,74% har svaret "i nogen grad" og 6,52% har svaret "ved ikke". **Hos eleverne** er der 82,61 %, der har svaret, at det "i høj grad" er positivt for læringsmiljøet og 17,39% der har svaret "i nogen grad".

I spørgsmål 2 ses det, at 50% af **de faglærte** "i høj grad" har fået et bedre overblik over de emner som eleverne løbende arbejder med. Hvor 34,78% har svaret "i nogen grad", 6,52% har svaret "i lav grad" og 8,70% har svaret "ved ikke". **Hos eleverne** er der 34,78%, der synes, at apoteket "i høj grad" har fået et bedre overblik, hvor 56,52% har svaret i "nogen grad", 4,35% har svaret "i lav grad" og 4,35% har svaret "ved ikke".

I spørgsmål 3 er der 45,65% af **de faglærte**, der har svaret, at de "i høj grad" har fået større inspiration til , hvilke spørgsmål der eksempelvis kan stilles ved stregkodekontrol, 32,61% har svaret "i nogen grad", 8,70 % har svaret "i lav grad" og 13,04% har svaret "ved ikke". **Hos eleverne** er der 52,17% der "i høj grad" oplever, at de faglærte har fået mere inspiration, 39,13% har svaret "i nogen grad" og 8,70% af eleverne har svaret "i lav grad".

Spørgsmål 4 viser, at 60,87% af **de faglærte** har svaret, at læringsredskabet "i høj grad" har medført, at der bliver stillet spørgsmål fra flere forskellige fag. 17,39% har svaret "i nogen grad", 4,35% "i lav grad" og 17,39% har svaret "ved ikke". **Hos eleverne** er der 60,35%, der i høj grad oplever, at der bliver stillet spørgsmål fra flere forskellige fag, 34,78% har svaret i "nogen grad" og 4,35% har svaret "i lav grad".

I Spørgsmål 5 ses det, at 39,13% af **de faglærte** "i høj grad" oplever, at deres kompetencer er blevet styrket, i forhold til at skulle støtte eleverne i deres faglige udvikling. Hvor 39,13% har svaret "i nogen grad", 8,70% har svaret "i lav grad" og 13,04% har svaret "ved ikke". **Hos eleverne** er der 52,17%, der i høj grad oplever, at de faglærtes kompetencer er blevet styrket, hvor 43,48% har svaret "i nogen grad" og 4,34% har svaret "ved ikke".

I spørgsmål 6 ses det, at 60,87% af **de faglærte** har svaret, at de "i høj grad" synes, at deres læringsmiljø på apoteket er blevet styrket, hvor 21,74% har svaret "i nogen grad", 4,34% har svaret "i lav grad", og 13,04% der har svaret "ved ikke". **Hos eleverne** er der 56,52%, der "i høj grad" oplever, at læringsmiljøet er styrket, hvor 39,13% har svaret "i nogen grad" og 4,35% har svaret "i lav grad".

Spørgsmål 7 viser, at 58,70% af **de faglærte** har svaret, at der "i høj grad" er kommet mere fokus på læring i det daglige, hvortil 21,74% har svaret "i nogen grad", 6,52% har svaret "i lav grad" og 13,04% har svaret "ved ikke". **Hos eleverne** er der 47,83%, der "i høj grad" oplever mere fokus på læring i det daglige og 47,83% der oplever det "i nogen grad", mens 4,35% har svaret "ved ikke".

I spørgsmål 8 har 52,17% af **de faglærte** svaret, at de "i høj grad" oplever, at eleverne har lyst til at bruge læringsredskabet, hvortil 28,26% har svaret "i nogen grad", mens 6,52% har svaret i "lav grad" og 13,04% har svaret "ved ikke". **Hos eleverne** er der 78,26%, der har svaret, at de "i høj grad" har lyst til at bruge læringsredskabet, mens 21,74% der har svaret "i nogen grad". (Bemærk svarprocenten kommer fra spg. 9)

I spørgsmål 9 har 58,70% af **de faglærte** svaret, at de "i høj grad" har lyst til at bruge læringsredskabet, 28,26% har svaret "i nogen grad", 4,35% "i lav grad" og 8,69% af de faglærte har svaret "ved ikke". **Hos eleverne** er der 26,09%, som i høj grad oplever, at de faglærte har lyst til at bruge læringsredskabet, hvortil 69,56% har svaret "i nogen grad" og 4,34% har svaret "i lav grad". (Bemærk svarprocenten kommer fra spg. 8)

I spørgsmål 10 har 34,78% af **de faglærte** svaret, at de "i høj grad" har oplevet støttet fra kollegaer og ledelse, når de gik fra med en elev for at bruge læringsredskabet. Dertil er der 36,96%, som har svaret "i nogen grad", 2,17% har svaret "i lav grad" og 26,09% har svaret "ved ikke". **Hos eleverne** er der 43,48%, der "i høj grad" oplever, at der er støtte fra kolleger og ledelse, 52,17% der har svaret "i nogen grad" og 4,35%, der har svaret "i lav grad".

I spørgsmål 11 ses det, at alle apotekerne (**de faglærte**) gerne vil forsætte med at bruge læringsredskabet, efter at testperioden er slut. **Hos eleverne** er der 86,96%, der "i høj grad" gerne vil forsætte med at bruge læringsredskabet, 8,69% har svaret "i nogen grad", imens 4,35% har svaret "i lav grad".

Diskussion af resultater

Tager vi udgangspunkt i ansøgningerne, ser vi en tydelig rød tråd hele vejen igennem, hvilket også stemmer godt overens med baggrunden for projektet. Nogle af de udfordringer som uddannelsesapotekerne belyser, er at det er svært, at få alle til at deltage og holde gejsten oppe - særligt i en travl hverdag, hvor der nogle steder også mangler ressourcer. Derudover skriver flere apoteker om usikkerhed, frustrationer og barrierer hos kollegaer, der ikke føler sig fagligt rustede til at stille spørgsmål til eleverne. Det betyder, at nogen helt undlader at stille spørgsmål eller vælger at stille de samme spørgsmål igen og igen, fordi det virker mere sikkert for dem, eller fordi det er svært at finde på nye spørgsmål hele tiden.

Sammenholder vi de nævnte udfordringer med resultaterne fra dataindsamlingen, er det tydeligt at se, at det har en positiv effekt på læringsmiljøet, at der er et synligt og nemt tilgængeligt læringsredskab til rådighed på apoteket. Synligheden har også medført, at en stor del af de faglærte har fået et bedre overblik over, hvilke emner eleverne løbende arbejder med. Eleverne oplever dog ikke i helt samme grad, at de faglærte har fået et bedre overblik. Det kan hænge sammen med, at eleverne har et andet tilhørsforhold til kursusoversigterne, da de bruger dem aktivt til at planlægge hele deres uddannelsesforløb.

Resultaterne viser, at de faglærte og eleverne er enige om, at læringsredskabet har givet inspiration til, hvilke spørgsmål der kan stilles, samtidigt med, at spørgsmålene er blevet mere varierende og omfavner flere forskellige fag. Da vi blev færdiguddannet og selv skulle stille spørgsmål til eleverne, fandt vi ud af, at det faktisk er svært at finde på nye, gode og udfordrende spørgsmål, når en elev kommer for at få stregkodet et lægemiddel. Det hænger sammen med, at man ofte er i gang med noget (ekspedition af egen kunde) og så træning. Jo mere vi øvede os i at stille spørgsmål (med vendekortene som hjælp), jo lettere blev det - og de fleste kunder har det fint med at vente et øjeblik, hvis man fortæller dem hvorfor.

Resultaterne viser ligeså, at der på tre måneder er kommet mere fokus på læring i det daglige, samt at læringsmiljøet er blevet styrket. Det er enormt positivt at se det resultat, da vi ved, at testperioden har været påvirket af situationen omkring COVID-19. Der har været ændrede arbejdsgange og ekstra travlhed på apotekerne, hvilket flere respondenter også har nævnt i deres kommentar på spørgeskemaet: *"Corona ødelagde rutine, så i en periode fik vi ikke brugt læringsredskabet dagligt", "Pga. Corona har der været en periode, hvor der ikke har været stor fokus på læringsredskabet", "Travlhed på apoteket pga. Corona". "Corona gjorde at det var lidt svært at holde fokus".*

På flere af spørgeskemaerne ses det, at en del faglærte har svaret "ved ikke", hvor der blandt elevernes besvarelser kun to gange er svaret "ved ikke". Det er interessant, at der er den forskel. Hvis vi kigger på det enkelte testapotek, er der særligt et der skiller sig ud. Her er der 13 faglærte der har deltaget i dataundersøgelsen og der er 41 gange svaret "ved ikke". Hvis vi kigger på alle testapotekerne, så er der særligt ét spørgsmål der skiller sig ud, hvor der i alt er 12 faglærte, som har svaret "ved ikke". Spørgsmålet handler om, hvorvidt der er støtte fra kollegaer samt ledelse, når man bruger vendekortene sammen med en elev. Desværre er ulempen ved den kvantitativ dataundersøgelse, at vi ikke har mulighed for at få et uddybende svar og dermed kun kan forsøge at gætte os til, hvorfor så mange har svaret "ved ikke".

En årsag kunne være, at det ikke er italesat på apoteket, at det er i orden at gå fra, eller at rammerne ikke er på plads, eksempelvis hvornår på dagen og i hvor langtid man kan gå fra. En anden forklaring kunne være, at der mangler opbakning, da halvdelen af eleverne har svaret, at de kun i nogen grad oplever støtte fra kollegaer samt ledelsen. Hos de faglærte var der som nævnt, 12 der havde svaret "ved ikke" og hertil 17 som har svaret "i nogen grad". Hvis vi kigger på de kommentarer vi har modtaget, skriver testapotekerne: *"Hvor meget støtte der er, afhænger af mængden af kunder i skranken/telefonen", "Synes det alt for tit gik ud over kunderne der ventede", "Det kunne være en god ide, at introducere det på et morgenmøde og hvad/hvor meget/ofte det forventes af os, at vi bruger det"*. Ud fra kommentarerne kunne det godt tyde på, at rammerne og rutinen ikke helt har været på plads, samtidigt med, at der i perioden har været ekstra travlt.

Generelt har der været overensstemmelse mellem svarene hos de faglærte og eleverne, men i spørgsmål 8 og 9 er der en afvigelse mellem de to grupper. Spørgsmålene handler om motivation i forhold til at bruge læringsredskabet. En stor del af de faglærte har svaret, at de i høj grad har lyst til at bruge læringsredskabet, men hos eleverne har størstedelen svaret, at de kun i nogen grad oplever, at de faglærte er motiveret. Hvis vi sammenholder det med nogle af de kommentar vi har fået; *"Jeg synes det er svært, at huske at bruge læringsredskabet", "Jeg har ikke fået brugt det sammen med eleverne, det er helt sikkert noget jeg skal arbejde på, at blive bedre til", "Vi skulle have været bedre til, at gøre det endnu mere synligt", "Eleverne har selv ansvar for, at få brugt kortene og finde tid til at læse op", "Jeg oplever, at eleverne ikke selv er gode til, at hjælpe med at huske på det"*. Så tyder det igen på, at rutinen ikke helt er på plads, hvilket er naturligt eftersom det tager tid at indarbejde nye arbejdsgange. Derudover så viser det også vigtigheden i, at forventninger og rammerne italesættes, så de er tydelige for alle og at ansvaret ikke kun ligger hos nogen, men hos alle.

De fleste af resultater har været positive, men der er flere respondenter, som i deres kommentar har nævnt, at visse af spørgsmålene ikke var præcise nok, mens nogle svar desuden var for lange. For at undgå selvfortolkning på svardelen valgte vi at kopiere svarene direkte fra pensum. Hvis vi forkorter svarene, vil der være nogle af dem, som mister sin rigtighed og helhed. Et eksempel kunne være, *"Hvornår henviser vi kunder med reflux til lægen?"*. Hvis vi kun valgte at beskrive fire ud af syv kriterier, og eleven nævner de tre, som ikke er beskrevet, ville hensigten med vendekortet ikke være opfyldt.

På trods af den konstruktive kritik, har alle testapoteker valgt at forsætte med at bruge læringsredskabet. Samtidig har vi fået nogle super gode og positive kommentar med på vejen; *"Vildt fedt og lærerigt, jeg har fået enormt meget ud af det", "Rigtige gode vendekort, perfekt til eksamenstræning", "Det er dejligt med vendekortene, det gør at flere deltager", "Det har været med til, at alle spørger eleverne, nu hvor de har svarene på kortet", "Super godt projekt"*.

Konklusion

Et godt læringsmiljø kommer ikke af sig selv. Det kræver engagement, fællesskab og prioritering, samt at rammerne omkring læringsmiljøet er italesat. Ansøgerne til projektet gav os et ærligt indblik i, hvilke udfordringer de oplevede på eget apotek. Den røde tråd i ansøgningerne var meget tydelig og vi er ikke i tvivl om, at det er en generel udfordring på mange andre apoteker.

Ud fra resultaterne i projekt kan vi konkludere, at læringsredskabet er med til at styrke farmakonomielevernes læringsmiljø på apoteket. Ligeledes er der kommet flere spørgsmål i spil, et øget fokus på læring i det daglige og i et vist omfang er de faglærtes kompetencer også blevet styrket. Motivationen er der, og der er taget hul på nogle barrierer, som på sigt vil styrke læringsmiljøet endnu mere.

Perspektivering/fremtid

De seks testapoteker har fået tilsendt en samlet oversigt med resultaterne fra dataindsamlingen, som de kan benytte til selvevaluering på eget apotek.

Hvis vi skal kigge på det store perspektiv, så er der med stor sandsynlighed mange uddannelsesapoteker, som kan genkende de omtalte udfordringer. Selvom uddannelsen er på vej mod at blive til en bachelor - og elever i fremtiden måske ikke skal være ligeså meget i praktik - synes vi, det er vigtigt, at der gøres noget nu og her for at styrke læringsmiljøet på apotekerne. Uddannelsesteamet kan ikke løfte opgaven alene, ofte er teamet ikke så stort, særligt ikke i forhold til antallet af elever. Det kræver et fællesskab hvor alle bidrager til at uddanne eleverne. Læringsredskabet kan være med til at skubbe læringsmiljøet i en positiv retning, men det kan ikke stå alene.

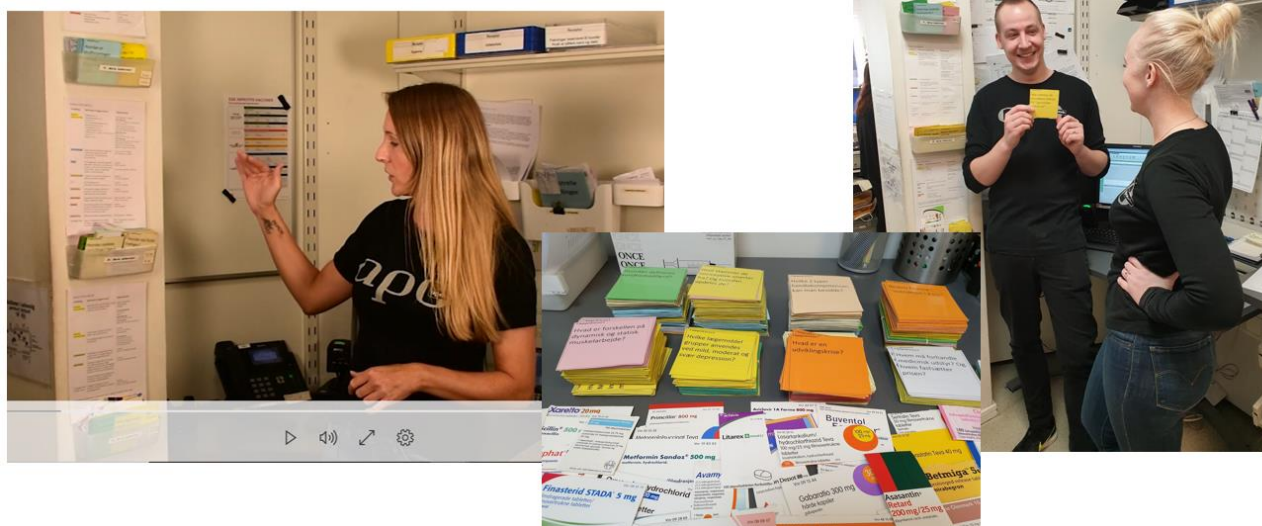
I fremtiden kunne der eksempelvis afholdes kursus på Pharmakon, med det formål at skabe en ny kultur, mere fællesskab og forebygge at der opstår barriere. Der findes allerede kursus for uddannelsesansvarlige og coaches, men vi skal have fat i resten af apoteket, og gerne på kryds og tværs af andre apoteker, så der kan videndeles.

Bilag 1 Opslag Facebook

Kære uddannelsesapotek – København Østerbro apotek søger fem testapoteker.

Kunne I tænke Jer et læringsredskab, der giver et nemt overblik over, hvilke emner eleverne løbende arbejder med? Som støtter eleverne i deres faglige udvikling, giver øget fokus på læring i det daglige, samt styrker apotekets læringsmiljø? **Så læs videre.**

Læringsredskabet

Læringsredskabet er udviklet i forbindelse med 3.årsprojektet på farmakonomuddannelsen - og dets betydning for læringsmiljøet er undersøgt, ved hjælp af kvantitative og kvalitative dataindsamlingsmetoder. Resultaterne har været meget positive, og derfor synes vi også, at andre skal have mulighed for at få glæde af det. Farmakonomforeningen støtter projektet økonomisk, hvilket gør det muligt.

På Østerbro apotek har læringsredskabet har været med til at ændre praksis for hvordan apoteket arbejder med elevlæring. Det har givet et øget fokus på læring i det daglige, og støtter op om den enkelte elevs læringsniveau, uanset hvor de er i deres uddannelse. Desuden har læringsredskabet også været med til at styrke personalegruppens overordnede kompetencer i rollen, som vejleder – hvilket også har givet den enkelte medarbejder inspiration til, hvilke spørgsmål der kan stilles til eleverne, for eksempel ved stegkodekontrol. Sidst men ikke mindst har flere kolleger oplevet, at deres faglige viden opdateres.

Se mere om læringsredskabet her, videoen er lavet i samarbejde med Tina Bolvig, Pharmakon:

https://pharmakonmy.sharepoint.com/:v:/g/personal/ema_pharmakon_dk/EdJLOKZDDC1DgFKquiQVdyQBbqU5ogROY6V2EZVftm-v6w?e=eWT3Jp (Ikke længere tilgængeligt)

Forløb:

Apoteket modtager en pakke bestående af 1350 ajourførte vendekort, med spørgsmål, svar og kilde, i et lamineret design. Derudover består pakken af alle remedier der skal anvendes, for at kunne komme godt i gang. Apoteket skal efterfølgende arbejde selvstændigt med læringsredskabet i tre måneder, hvilket vil sige marts, april og maj. Vi vil efter aftale komme på besøg og høre hvordan det går med brugen. I slutningen af maj vil I modtage et spørgeskema, som skal udfyldes og sendes retur. Dataindsamlingen skal være med til at afklare, hvilken betydning det har haft for Jeres læringsmiljø.

Det vi forventer at uddannelsesapoteket:

1. I har elever på alle tre årgange.
2. I er villige til at afprøve læringsredskabet i alle tre måneder.
3. I har opbakning fra ledelsen.
4. I placere læringsredskabet synligt på apoteket, så det er nemt tilgængeligt og ikke overses i en travl hverdag.
5. I sørger for, at eleverne som minimum får tre vendekort hver per dag, og at der gives tid til at slå svaret op, hvis eleven ikke kan svare på spørgsmålet.
6. I har en personalegruppe, som vil deltage aktivt i brugen af læringsredskabet, således at så mange som muligt får brugt læringsredskabet.

Har I lyst til at deltage i projektet, så skriv lidt om jer selv, hvor i vil placere læringsredskabet og hvorfor I gerne vil deltage i projektet.

Venlig hilsen Thomas og Maria

Maria Wadt Nygaard, farmakonom, står bag læringsredskabet. Mail: 320mwn@apoteket.dk

Thomas Kildahl Josefsen, farmakonom, uddannelsesansvarlig.

Mail: 320tkj@apoteket.dk

Uddannelsesapotek - Farmakonomskolen

Maria Wadt Nygaard er sammen med **Thomas Kildahl Josefsen**.
14. februar · 🌐

Så har vi modtaget vendekortene fra trykfirmaet. Vi er i fuld gang med at sortere og pakke og nu er 1 sæt klar! Vi glæder os til at kunne sende det afsted i næste uge, når de seks testapoteker er valgt.

Thomas Kildahl Josefsen er sammen med **Maria Wadt Nygaard**.
11. februar · 🌐

Fra notifikationer

VI HAR NU FUDNET VORES SEKS TESTAPOTEKERE. Vi takker for interessen for projektet 😊

Kære uddannelsesapotek – København Østerbro apotek søger seks testapoteker.

Kunne I tænke jer et læringsredskab, der giver et nemt overblik over, hvilke emner eleverne løbende arbejder med? Som også støtter eleverne i deres faglige udvikling, giver øget fokus på læring i det daglige, samt styrker apotekets læringsmiljø? **Læs mere på vedhæftet billede** 😊

(I slutningen af uge 8 har vi udvalgt 5 apotekere og sender derefter pakken afsted)

****Se mere om læringsredskabet her, videoen er lavet i samarbejde med Tina Bolvig, Pharmakon: [**kortlink.dk/24unw](https://kortlink.dk/24unw)**

Bilag 2 Sumskema, faglærte, testapotek A, B, C, D, E og F

Antal deltager: 46 34 farmakonomer, 9 farmaceuter samt 3 der ikke har angivet uddannelse	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for jeres læringsmiljø, at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	33	10		3
2) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at du har fået et bedre overblik over de emner, som eleverne løbende arbejder med?	23	16	3	4
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet dig større inspiration til, hvilke spørgsmål du kan stille til eleverne, fx ved strekkodekontrol?	21	15	4	6
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at der stilles spørgsmål indenfor flere fagområder, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	28	8	2	8
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke dine kompetencer ift. at skulle støtte eleverne i deres faglige udvikling?	18	18	4	6
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke elevernes læringsmiljø på apoteket?	28	10	2	6
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?	27	10	3	6
8) I hvor høj grad oplever du, at eleverne har lyst til at bruge læringsredskabet?	24	13	3	6
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?	27	13	2	4
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en elev for at bruge læringsredskabet?	16	17	1	12
11) Vil I forsætte med at bruge læringsredskabet, efter at testperioden er slut? Ja/Nej	Alle 6 apoteker har svaret JA			

Bilag 3 Sumskema, farmakonomielever, testapotek A, B, C, D, E og F

Antal deltager: 23 Fordelt på alle 3 årgange.	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for jeres læringsmiljø, at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	19	4		
2) I hvor høj grad synes du, at apoteket har fået et bedre overblik over de emner, som du løbende arbejder med?	8	13	1	1
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet de faglærte mere inspiration til, hvilke spørgsmål der kan stilles, fx ved stregkodekontrol?	12	9	2	
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har bidraget til, at du får stillet spørgsmål fra flere forskellige fag, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	14	8	1	
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke de faglærtes kompetencer, ift. at skulle støtte dig i din faglige udvikling?	12	10		1
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke apotekets læringsmiljø?	13	9	1	
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?	11	11	1	
8) I hvor høj grad oplever du, at de faglærte har lyst til at bruge læringsredskabet?	6	16	1	
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?	18	5		
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en kollega for at bruge læringsredskabet?	10	12	1	
11) I hvor høj grad håber du, at læringsredskabet forsat bliver en del af apotekets læringsmiljø?	20	2	1	

Bilag 4, Sumskema testapotek A

Farmakonomielever Antal deltager: 5 elever fordelt på alle 3 årgange.	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for læringsmiljøet at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	5			
2) I hvor høj grad synes du, at apoteket har fået et bedre overblik over de emner, som du løbende arbejder med?	2	3		
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet de faglærte mere inspiration til, hvilke spørgsmål der kan stilles, fx ved stregkodekontrol?	3	2		
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har bidraget til, at du får stillet spørgsmål fra flere forskellige fag, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	3	2		
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke de faglærtes kompetencer, ift. at skulle støtte dig i din faglige udvikling?	3	2		
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke apotekets læringsmiljø?	3	2		
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?	2	3		
8) I hvor høj grad oplever du, at de faglærte har lyst til at bruge læringsredskabet?	1	3	1	
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?	5			
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en kollega for at bruge læringsredskabet?	2	3		
11) I hvor høj grad håber du, at læringsredskabet forsat bliver en del af apotekets læringsmiljø?	5			
Generelle kommentar: A) Da landet blev ramt af corona krisen, blev der ikke brugt så meget tid på spørgsmål og andet læring, der var travlt med meget andet. Dette bør I tage forbehold for ift. min besvarelse. Dog skal det siges, at de dage hvor det kørte godt, var det vildt fedt og meget lærerigt at bruge redskabet. B) Jeg har fået enormt meget ud af det og vil bruge det noget mere.				

Faglærte Antal deltager: 2 farmakonomer samt 1 farmaceut	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for jeres læringsmiljøet at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	3			
2) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at du har fået et bedre overblik over de emner, som eleverne løbende arbejder med?		3		
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet dig større inspiration til, hvilke spørgsmål du kan stille til eleverne, fx ved stregkodekontrol?	1	2		
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at der stilles spørgsmål indenfor flere fagområder, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	2	1		
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke dine kompetencer ift. at skulle støtte eleverne i deres faglige udvikling?		3		
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke elevernes læringsmiljø på apoteket?	2	1		
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?	2	1		
8) I hvor høj grad oplever du, at eleverne har lyst til at bruge læringsredskabet?	2	1		
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?	3			
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en elev for at bruge læringsredskabet?	1	1		1
11) Vil I forsætte med at bruge læringsredskabet, efter at testperioden er slut?	JA			
Generelle kommentar: A) Corona ødelagde vores rutine, så i en periode fik vi det ikke brugt dagligt. B) Super godt redskab. C) Har set eleverne øve med det når der var en stille stund. D) Sværhedsgraden er passende. Det er noget vi bliver ved med. E) Enkelte spørgsmål/svar virker forvirrende, fordi de er kopieret direkte fra teksten/pensum, så sammenhængen bliver lidt forvirrende/mangler.				

Bilag 5, Sumskema testapotek B

Farmakonomielever Antal deltager: 4 elever fordelt på alle 3 årgange.	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for læringsmiljøet at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	2	2		
2) I hvor høj grad synes du, at apoteket har fået et bedre overblik over de emner, som du løbende arbejder med?		4		
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet de faglærte mere inspiration til, hvilke spørgsmål der kan stilles, fx ved strekkodekontrol?	2	2		
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har bidraget til, at du får stillet spørgsmål fra flere forskellige fag, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	3	1		
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke de faglærtes kompetencer, ift. at skulle støtte dig i din faglige udvikling?	2	1		1
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke apotekets læringsmiljø?	2	2		
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?	3	1		
8) I hvor høj grad oplever du, at de faglærte har lyst til at bruge læringsredskabet?	1	3		
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?	2	2		
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en kollega for at bruge læringsredskabet?		4		
11) I hvor høj grad håber du, at læringsredskabet forsat bliver en del af apotekets læringsmiljø?	3	1		
Generelle kommentar: A) Ideen er rigtig god, men jeg frygter at kortene hurtigt mister deres værdi, grundet opdatering af pensum/anbefalinger/lovtekst. B) Nogle formuleringer er uhensigtsmæssige/kludret, af og til for lange svar. Gerne kortere C) Rigtig gode vendekort, gode til eksamen.				

Faglærte Antal deltager: 3 farmakonomer, 1 farmaceut samt 3 der ikke har angivet uddannelse.	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for jeres læringsmiljøet at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	2	5		
2) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at du har fået et bedre overblik over de emner, som eleverne løbende arbejder med?	4	2	1	
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet dig større inspiration til, hvilke spørgsmål du kan stille til eleverne, fx ved strekkodekontrol?	3	2	2	
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at der stilles spørgsmål indenfor flere fagområder, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	4	1	1	1
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke dine kompetencer ift. at skulle støtte eleverne i deres faglige udvikling?	4	1	2	
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke elevernes læringsmiljø på apoteket?	3	3	1	
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?	4	1	2	
8) I hvor høj grad oplever du, at eleverne har lyst til at bruge læringsredskabet?	4	1	2	
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?	2	4	1	
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en elev for at bruge læringsredskabet?		5		2
11) Vil I forsætte med at bruge læringsredskabet, efter at testperioden er slut? (Besvaret af uddannelses team)	JA			
Generelle kommentar: A) Jeg har fået ikke brugt det sammen med eleverne, helt sikkert noget jeg skal blive bedre til. B) Vi skulle have været bedre til at gøre det endnu mere synligt. C) Eleverne har været gode til at tage initiativ. D) Covid har påvirket brugen, da vi har haft travlt, har stræbet at eleverne fik 3 kort om dagen. E) Svarene var lange og virkede som kopi fra kompendierne. F) Der var stavfejl. G) Det kunne være rart hvis det blev sat op i punktform. H) Synes det alt for tit er gået ud over kunderne der ventede. I) Det kunne være en god ide at introducere det på et morgenmøde, og så hvad/hvor mange/ofte det forventes at os, at vi bruger det. J) Der var spørgsmål/svar som var dårligt formuleret.				

Bilag 6, Sumskema testapotek C

Farmakonomielever. Antal deltager: 5 elever, fordelt på alle 3 årgange.	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for læringsmiljøet at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	4	1		
2) I hvor høj grad synes du, at apoteket har fået et bedre overblik over de emner, som du løbende arbejder med?	1	2	1	1
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet de faglærte mere inspiration til, hvilke spørgsmål der kan stilles, fx ved strekkodekontrol?	2	2	1	
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har bidraget til, at du får stillet spørgsmål fra flere forskellige fag, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	2	2	1	
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke de faglærtes kompetencer, ift. at skulle støtte dig i din faglige udvikling?	4			1
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke apotekets læringsmiljø?	3	1	1	
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?	2	1	1	
8) I hvor høj grad oplever du, at de faglærte har lyst til at bruge læringsredskabet?	2	3		
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?	4		1	
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en kollega for at bruge læringsredskabet?	1	3	1	
11) I hvor høj grad håber du, at læringsredskabet forsat bliver en del af apotekets læringsmiljø?	4		1	
Generelle kommentar: A) Synes det er mega godt, vil gerne beholde det.				

Faglærte Antal deltager: 11 farmakonomer samt 2 farmaceuter.	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for jeres læringsmiljøet at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	7	3		3
2) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at du har fået et bedre overblik over de emner, som eleverne løbende arbejder med?	4	3	2	4
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet dig større inspiration til, hvilke spørgsmål du kan stille til eleverne, fx ved stregkodekontrol?	3	4	2	4
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at der stilles spørgsmål indenfor flere fagområder, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	8	1		4
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke dine kompetencer ift. at skulle støtte eleverne i deres faglige udvikling?	4	4	1	4
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke elevernes læringsmiljø på apoteket?	5	3		5
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?	5	3		5
8) I hvor høj grad oplever du, at eleverne har lyst til at bruge læringsredskabet?	6	2		5
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?	7	3		3
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en elev for at bruge læringsredskabet?	4	4	1	4
11) Vil I forsætte med at bruge læringsredskabet, efter at testperioden er slut?	JA			
Generelle kommentar: A) Støtte fra kollegaer (spg. 10) kommer an på mængden af kunder/telefonopkald. B) Jeg er aldrig på den afd. hvor det bliver brugt, ideen er fin, jeg gad godt det var på alle afd. C) Oplever at eleverne ikke selv er gode til at hjælpe med at huske på det, (at bruge LR)				

Bilag 7, Sumskema testapotek D

Farmakonomielever Antal deltager: 3 elever fordelt på alle 3 årgange	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for læringsmiljøet at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	2	1		
2) I hvor høj grad synes du, at apoteket har fået et bedre overblik over de emner, som du løbende arbejder med?	2	1		
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet de faglærte mere inspiration til, hvilke spørgsmål der kan stilles, fx ved stregkodekontrol?	1	1	1	
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har bidraget til, at du får stillet spørgsmål fra flere forskellige fag, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	2	1		
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke de faglærtes kompetencer, ift. at skulle støtte dig i din faglige udvikling?	1	2		
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke apotekets læringsmiljø?	1	2		
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?	1	2		
8) I hvor høj grad oplever du, at de faglærte har lyst til at bruge læringsredskabet?	1	2		
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?	2	1		
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en kollega for at bruge læringsredskabet?	3			
11) I hvor høj grad håber du, at læringsredskabet forsat bliver en del af apotekets læringsmiljø?	2	1		
Generelle kommentar: A) Pga. corona, har der været en periode, hvor der ikke har været så stor fokus på læringsredskabet. B) Jeg har brugt vendekortene i forbindelse med forberedelse til eksamen.				

Faglærte Antal deltager: 5 farmakonomer og 1 farmaceut.	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for jeres læringsmiljøet at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	6			
2) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at du har fået et bedre overblik over de emner, som eleverne løbende arbejder med?	4	2		
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet dig større inspiration til, hvilke spørgsmål du kan stille til eleverne, fx ved stregkodekontrol?	6			
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at der stilles spørgsmål indenfor flere fagområder, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	5	1		
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke dine kompetencer ift. at skulle støtte eleverne i deres faglige udvikling?	3	3		
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke elevernes læringsmiljø på apoteket?	6			
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?	5	1		
8) I hvor høj grad oplever du, at eleverne har lyst til at bruge læringsredskabet?	4	2		
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?	5	1		
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en elev for at bruge læringsredskabet?	5	1		
11) Vil I forsætte med at bruge læringsredskabet, efter at testperioden er slut?	JA			
Generelle kommentar: A) Det har været med til at alle spørger eleverne, da de har svaret på kortene. B) Corona gjorde, at det var lidt svært at holde fokus. C) Super godt projekt. D) Corona gjorde at vi var opdelt i 3 hold, og læringsredskabet var kun på en enhed, så derfor var der nogen der ikke fik brugt det så meget. E) Jeg synes det er svært at huske, at bruge læringsredskabet. Det er noget med, at en i forsendelsen har ansvaret for at stille spørgsmål og det glemmer jeg, når eleverne ikke selv kommer og beder om dem. Måske skulle læringsredskabet stå derinde (forsendelsen), bare indtil der er rutine med det.				

Bilag 8, Sumskema testapotek E

Farmakonomielever Antal deltager: 5 elever fordelt på alle 3 årgange	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for læringsmiljøet at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	5			
2) I hvor høj grad synes du, at apoteket har fået et bedre overblik over de emner, som du løbende arbejder med?	2	3		
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet de faglærte mere inspiration til, hvilke spørgsmål der kan stilles, fx ved strekcodekontrol?	3	2		
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har bidraget til, at du får stillet spørgsmål fra flere forskellige fag, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	3	2		
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke de faglærtes kompetencer, ift. at skulle støtte dig i din faglige udvikling?	2	3		
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke apotekets læringsmiljø?	4	1		
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?	3	2		
8) I hvor høj grad oplever du, at de faglærte har lyst til at bruge læringsredskabet?	1	4		
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?	5			
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en kollega for at bruge læringsredskabet?	4	1		
11) I hvor høj grad håber du, at læringsredskabet forsat bliver en del af apotekets læringsmiljø?	5			
Generelle kommentar: A) Gerne kortere svar/punkt form. B) Gerne mere præcise formuleringer, på spørgsmål og svar.				

Faglærte Antal deltager: 6 Farmakonomer samt 2 farmaceuter	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for jeres læringsmiljøet at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	8			
2) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at du har fået et bedre overblik over de emner, som eleverne løbende arbejder med?	5	3		
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet dig større inspiration til, hvilke spørgsmål du kan stille til eleverne, fx ved stregkodekontrol?	4	3		1
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at der stilles spørgsmål indenfor flere fagområder, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	4	1		3
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke dine kompetencer ift. at skulle støtte eleverne i deres faglige udvikling?	2	5		1
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke elevernes læringsmiljø på apoteket?	7			1
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?	6	1		1
8) I hvor høj grad oplever du, at eleverne har lyst til at bruge læringsredskabet?	6	1		1
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?	5	2	1	
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en elev for at bruge læringsredskabet?	5	2		1
11) Vil I forsætte med at bruge læringsredskabet, efter at testperioden er slut?	JA			
Generelle kommentar: A) Corona og travlhed B) Dejligt med kortene, det gjorde at flere deltager, andre end kun de vanlige, win/win. C) Nogle spørgsmål er for brede, men mega flot arbejde, godt gået. D) Lav kortere svar, det er tidskrævende at læse lange svar, nogle spørgsmål er for bredt formuleret.				

Bilag 9, Sumskema testapotek F

Farmakonomielever	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
Antal deltager: 1 elev på 2 år.				
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for læringsmiljøet at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	1			
2) I hvor høj grad synes du, at apoteket har fået et bedre overblik over de emner, som du løbende arbejder med?	1			
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet de faglærte mere inspiration til, hvilke spørgsmål der kan stilles, fx ved stregkodekontrol?	1			
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har bidraget til, at du får stillet spørgsmål fra flere forskellige fag, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	1			
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke de faglærtes kompetencer, ift. at skulle støtte dig i din faglige udvikling?		1		
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke apotekets læringsmiljø?		1		
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?		1		
8) I hvor høj grad oplever du, at de faglærte har lyst til at bruge læringsredskabet?		1		
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?		1		
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en kollega for at bruge læringsredskabet?		1		
11) I hvor høj grad håber du, at læringsredskabet forsat bliver en del af apotekets læringsmiljø?	1			
Generelle kommentar:				

Faglærte Antal deltager: 7 farmakonomer samt 2 farmaceuter	I høj grad	I nogen grad	I lav grad	Ved ikke
1) I hvor høj grad synes du, at det er positivt for jeres læringsmiljøet at læringsredskabet hænger synligt på apoteket?	7	2		
2) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at du har fået et bedre overblik over de emner, som eleverne løbende arbejder med?	6	2		
3) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har givet dig større inspiration til, hvilke spørgsmål du kan stille til eleverne, fx ved stregkodekontrol?	4	4		1
4) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet har medført, at der stilles spørgsmål indenfor flere fagområder, fx lov, farmaci, humanistisk samt samfundsfarmaceutisk fag?	5	3	1	
5) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke dine kompetencer ift. at skulle støtte eleverne i deres faglige udvikling?	4	3	1	1
6) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at styrke elevernes læringsmiljø på apoteket?	5	3	1	
7) I hvor høj grad synes du, at læringsredskabet er med til at skabe mere fokus på læring i det daglige?	5	3	1	
8) I hvor høj grad oplever du, at eleverne har lyst til at bruge læringsredskabet?	2	6	1	
9) I hvor høj grad har du lyst til at bruge læringsredskabet?	5	3	1	
10) I hvor høj grad oplever du, at der er støtte fra øvrige kolleger samt ledelse, når du går fra med en elev for at bruge læringsredskabet?	1	4	4	
11) Vil I forsætte med at bruge læringsredskabet, efter at testperioden er slut? (Besvaret af uddannelses team)	JA			
Generelle kommentar: A) Eleverne har selv haft ansvar for, at få brugt kortene og finde tid til at læse op – det er gået rigtig godt for nogen og ikke så godt for andre. B) Eleverne (også farmaceutstuderende) været gode til at sætte sig sammen og bruge kortene i fællesskab, når der har været tid.				